

בראתי יצר הרע ובראתי

תורה תבלין

A Sharei Tefillah Publication

29 Parker Blvd. Monsey, NY 10952

שבת קודש פרשת כי תצא
SHABBOS PARSHAS KI SEITZEI
ט' אלול תשנ"ט AUGUST 21, 1999

לכל זמן ועת

הדלקת נרות - 7:30	סקיעה/יום השבת - 7:47
זמן קריאת שמע/מ"א - 9:00	צאת הכוכבים/מעריב - 8:37
זמן קריאת שמע/גר"א - 9:38	לשיטת רבינו תם - 8:59

מדעת עליון

כי יהיה לאיש בן סורר ומורה איננו שומע בקול אביו ובקול אמו וכו' (כא-יח)
פרש"י וז"ל בן סורר ומורה נהרג על שם סופו. הגיעה תורה לסוף דעתו, סוף שמכלה ממון אביו וכו'.... אמרה תורה ימות זכאי ואל ימות חייב עכ"ל. ויש להקשות, הרי שנינו בגמ' ראש השנה (טז:) שאין דנין את האדם אלא לפי מעשיו של אותה שעה, שנא' "כי שמע אלקים אל קול הנער באשר הוא שם" (וירא כא-יז) - ואחז"ל שאדם נידון לפי מעשים שהוא עושה עכשיו, ולא לפי מה שהוא עתיד לעשות? וצריך להבין ענין זה.

אלא משיב על כך הצדיק אדמו"ר מנחם מנדל מקוצק זצ"ל שהשמעות בדברי רש"י ש"בן סורר ומורה נהרג על שם סופו" היא, שנידון הבן על סוף שם התואר שלו (מורה). כי לא זו בלבד שהבן הוא סורר - שסר מדרך הישר, אלא הוא גם מורה לאחרים ללכת בדרך הנלוזה שבחר בה. וכידוע, המחטיא את האדם, עונו גדול ביותר מן ההורגו, שההורגו - הורגו בעולם הזה, אבל המחטיאו - הורגו בעולם הזה ובעולם הבא. לכך נידון הוא על שם סופו מחמת שהחטיא את אחרים.

ובערת הרע מקרבך וכל ישראל ישמעו ויראו וגו' (כא-כא)
יש להבין ענין זה של "וכל ישראל ישמעו ויראו", ומה הסוד הטמון בה?

שלח תשלח את האם ואת הבנים תקח לך למען ייטב לך וכו' (כב-ז)

The Mitzvah of sending away the mother bird in order to take the young birds can be explained as follows: Can a man capture in his hand a bird in mid-flight, that is much quicker and able to fly away faster than a person can grab it? Probably not. But the minute that the mother bird is sitting on her young and the hunter comes near, the mother is anxious about the welfare of her young and she will not leave them.

Consequently, explains **R' Yosef Chaim Sonnenfeld ZT"L**, the Rov of Yerushalayim, the hunter takes advantage of the mother's dedication and compassion for her young. The Torah tells us therefore, "שלח תשלח" - *Send away the mother*. A person has no right to take advantage of a mother's compassion for her young.

As a result, Chazal tell us that if one fulfills the commandment of שילוח הקן, and has the proper compassion for a mother protecting her children, he is worthy himself and will merit having children of his own. As the Posuk states *Send you shall send the mother away and take the children for yourself*. The meaning of this is that through performance of this Mitzvah, you too, shall have children.

הוא היה אומר

R' Yeshaya Halevi Hurvitz, the Shla"h Hakodosh would say:

"If you have risen to a high degree, fulfill the Mitzvah יועשית מעקה - *make a guardrail for your roof*. Fence in and barricade your arrogance and haughtiness, for if not - you will fail!"

R' Moshe Pallier ZT"L of Kobrin would say:

"When a person suffers, he should not say the words, 'Things are bad.' Rather, let him say, 'Things are bitter.' Some medicines are very bitter!"

R' Yosef Yoizel Horowitz ZT"L, the Alter of Novardhok would say:

A Yeshiva is not measured by how many good students and how many bad students it contains, but by how it defines "good" and "bad"!

For information, sponsorship or dedications, call 914-362-4380.

to my name!"

R' Aizel felt the woman's pain. Wordlessly, he stood up and pulled out a Gemara Kiddushin from the bookshelf. Without even looking at the husband, he turned to the first page, and said, "The Mishna clearly outlines that a man may acquire a woman through marriage, in 3 ways - money, contract and relations. However, a woman can reacquire herself and be released from marriage in only 2 ways - divorce and through the death of her husband."

R' Aizel's gaze turned stern and in a harsh tone of voice, he continued, "Now, it's up to you to decide with which of these ways, you will allow your wife to take back her life. As you can see, money is not one of the options, however, either one of the 2 options that are provided, is your only choice!" The Rov's words frightened the man considerably and he immediately agreed to give his wife a *get*.

TORAH GEMS

וראית בשביה אשת יפת תואר וחשקת בה ולקחת לך לאשה וגו' (כא-יא)

According to *Chazal*, the unity of a man with a "אשת יפת תואר" - *a beautiful woman*, one who has no other merit than her physical beauty, will generate a "בן סורר ומורה" - *a rebellious son*.

Explains the **Avnei Ezel**, a man who is so taken by a woman's physical beauty that he marries her despite her un-Jewish and non-observant ways, is obviously one who attaches more importance to superficial allure than to inner virtue. It is only natural that such an attitude should beget a בן סורר ומורה.

Similarly, in order to raise a child successfully, one should not attach importance to superficial beauty, but only to inner quality. The important thing is not the appearance of the place where one studies, but rather, the quality of learning one acquires. No matter how nice the classrooms, how elegant the teachers, and how fine the uniforms are that the students wear, if the content of what is taught is alien to the spirit of the laws of *Yiddishkeit*, the product will not be a good Jew but a *rebellious son*.

מפרש האדמו"ר משה טייטלבוים מאוהיל זצ"ל פסוק זה בדרך החסידות והמוסר. ראשית כל ולפני כל דבר אחר, יקיים בעצמך "ובערת הרע מקרבך" - כלומר, רתום כל כוחותיך הנפשיים ממך כדי לעקור מקרבך כל שמץ של רוע. וכאשר אתה בעצמך תהיה נקי מכל חטא ועון, יקויים בך סוף הקרא "וכל ישראל ישמעו ויראו" - שהכל יהיו מושפעים מאישיותיך האצילה וישמעו לתוכחות המוסר שלך.

רעיון זה מובא בגמ' בבא מציעא (קז:): במאמר הידוע ומפורסם של ריש לקיש, "קשוט עצמך ואחר כך קשוט לאחרים". ובכך מורה האמורא הדגול לכל אדם, שקודם בואו להטיף מוסר לזולת יבדוק היטב את מידותיו ומעשיו של אותו אדם בעצמו. שכן אדם מן היישוב אינו מוכן לקבל הטפת מוסר ממי שנאה דורש ואינו נאה ומקיים, כי אם לא יחוש למעשיו, לא יועיל כלל וכלל דבריו.

מעשה אבות....סימן לבנים

והיה אם לא תמצא חן בעיניו וכתב לה ספר כריתות ונתן בידה (כז-א)

A young woman once came, crying bitter tears, to the home of the Rov of Slonim, **R' Yehoshua Aizik (Aizel) Chorif ZT"L**. "Rebbe," she cried miserably, "Please help me. My husband, who always cared for and supported me, walked out of the house and left me. I don't know what to do for he refuses to come back and I have no food to put on my table!"

R' Aizel immediately sent his *shamash* to call the husband and when he came, he tried to persuade the man, in any way he could, to return to his wife who needed him so desperately. All of his words fell on deaf ears as the husband absolutely refused to go back. "I won't do it," said the husband roughly, "I can't bear to even be in the same room with her!"

"Then at least give her a *Get*," replied R' Aizel. "Don't leave her stranded as an *agunah* all her life." The man thought for a moment, and then said, "I'll tell you what. I'll give her a *get*, but it will cost her 1000 rubles!" The man smiled defiantly.

The woman, who had been listening to the entire exchange from the adjoining room, heard this and broke down once again with screams and cries. "Where will I get such an amount of money? I barely have a penny